

Тестова частина

1. Обчисліть $\frac{3 + 3^2 + \dots + 3^{2021}}{\frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{3^{2021}}}$.

Розв'язання.

$$\frac{3 + 3^2 + \dots + 3^{2021}}{\frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{3^{2021}}} = \frac{3(1 + 3 + \dots + 3^{2020})}{\frac{3^{2020} + 3^{2019} + \dots + 1}{3^{2021}}} = 3 \cdot 3^{2021} = 3^{2022}$$

Відповідь: 3^{2022} .

2. Студент КПІ піднімається нагору східцями нерухомого ескалатора за 90 с. Коли ескалатор працює, студент піднімається нагору, стоячи нерухомо, за 60 с. За який час t він вийде нагору по рухомому ескалатору?

Розв'язання.

Швидкість студента позначимо v_1 , швидкість ескалатора позначимо v_2 . Тоді

$$90v_1 = 60v_2 \text{ або } v_2 = \frac{3}{2}v_1. \text{ Звідси } 90v_1 = t(v_2 + v_1) \text{ або}$$

$$90v_1 = t\left(\frac{3}{2}v_1 + v_1\right) \Rightarrow t = \frac{90}{\frac{5}{2}} \Leftrightarrow t = 36$$

Відповідь: $t = 36 \text{ с}$

3. При яких натуральних n вираз $A = \frac{3n^2 + 3n - 8}{n + 1}$, $n \in N$ набуває натуральних значень? Вкажіть значення n , при якому A найбільше натуральне.

Розв'язання.

$$\frac{3n^2 + 3n - 8}{n + 1} = \frac{3n(n + 1) - 8}{n + 1} = 3n - \frac{8}{n + 1}.$$

Останній вираз набуває натуральних значень, коли $n = 3; 7$. Найбільшого натурального значення A набуває, коли $n = 7$, відповідно $A = 20$.

4. За яких значень x числа $a_1 = \lg 4$, $a_2 = \lg(9^x + 5)$, $a_3 = \lg(9^x + 13)$ утворюють арифметичну прогресію? Чому дорівнює різниця прогресії d ?

Розв'язання.

За властивостями арифметичної прогресії $a_1 + a_3 = 2a_2$

$$\lg 4 + \lg(9^x + 13) = 2 \lg(9^x + 5) \Leftrightarrow \lg 4(9^x + 13) = \lg(9^x + 5)^2 \Rightarrow$$

$$4 \cdot 9^x + 52 = 9^{2x} + 10 \cdot 9^x + 25 \Leftrightarrow 9^{2x} + 6 \cdot 9^x - 27 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} 9^x = 3 \\ 9^x = -9 \end{cases} \Leftrightarrow x = \frac{1}{2}$$

$$d = a_2 - a_1 \Rightarrow \lg(3 + 5) - \lg 4 = \lg \frac{8}{4} = \lg 2 .$$

Відповідь: $x = \frac{1}{2}$, $d = \lg 2$.

5. Яка найменша кількість учасників може бути в математичному гуртку, якщо дівчат в ньому менше 50% але більше 40%? Скільки в цьому гуртку дівчат?

Відповідь: учасників 7; дівчат 3.

Письмова частина

6. Розв'яжіть нерівність $\sqrt{12 - x - x^2} (6x^2 + 15|x + 2| - 20|x| - 17x - 18) \geq 0$.

Вкажіть кількість цілих розв'язків.

Розв'язання.

$$\text{ОДЗ: } 12 - x - x^2 \geq 0 \Rightarrow x \in [-4; 3]$$

$$\left[\begin{array}{l} x < -2 \\ 6x^2 - 15x - 30 + 20x - 17x - 18 \geq 0 \\ -2 \leq x < 0 \\ 6x^2 + 15x + 30 + 20x - 17x - 18 \geq 0 \\ x \geq 0 \\ 6x^2 + 15x + 30 - 20x - 17x - 18 \geq 0 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{l} x < -2 \\ x^2 - 2x - 8 \geq 0 \\ -2 \leq x < 0 \\ x^2 + 3x + 2 \geq 0 \\ x \geq 0 \\ 3x^2 - 11x + 6 \geq 0 \end{array} \right] \Rightarrow$$

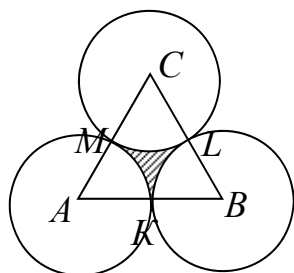
$$\Rightarrow \left[\begin{array}{l} x < -2 \\ x \leq -2 \cup x \geq 4 \\ -2 \leq x < 0 \\ x \leq -2 \cup x \geq -1 \\ x \geq 0 \\ x \leq \frac{2}{3} \cup x \geq 3 \end{array} \right] \Rightarrow \left[\begin{array}{l} x \in (-\infty; -2) \\ x \in \{-2\} \cup [-1; 0) \\ x \in [0; \frac{2}{3}] \cup [3; +\infty) \end{array} \right] \Rightarrow$$

$$\Rightarrow x \in (-\infty; -2] \cup [-1; \frac{2}{3}] \cup [3; +\infty) .$$

З урахуванням ОДЗ отримаємо відповідь.

Відповідь: $x \in [-4; -2] \cup [-1; \frac{2}{3}] \cup \{3\}$, кількість цілих розв'язків 6.

7. Довжина сторони рівностороннього трикутника ABC дорівнює 6. Точки K, L, M - середини його сторін. Знайдіть площу S заштрихованої області.



Розв'язання.

Площа трикутника ABC дорівнює $S_{\Delta} = \frac{\sqrt{3}}{4} 6^2 = 9\sqrt{3}$;

площа сектора MAK дорівнює площам секторів

$$MCL, LBK : S_{сек} = \left[\frac{\pi R^2 \alpha}{360} \right] = \frac{3}{2} \pi.$$

Площа заштрихованої області $S = S_{\Delta} - 3S_{сек} \quad S = 9\sqrt{3} - \frac{9}{2}\pi = 9\left(\sqrt{3} - \frac{\pi}{2}\right)$.

Відповідь: $9\left(\sqrt{3} - \frac{\pi}{2}\right)$.

8. Розв'яжіть рівняння $\frac{2}{a2^x - 1} = a - 2$ для кожного значення параметра a .

Розв'язання:

при $a = 0$, $\frac{2}{-1} = -2 \Rightarrow x \in R$;

при $a > 2$, $a2^x - 1 = \frac{2}{a-2} \Rightarrow x = \log_2 \frac{1}{a-2}$;

при $a < 2$, $a \neq 0$, $2^x = \frac{1}{a-2} < 0$, що неможливо, отже $x \in \emptyset$;

при $a = 2$ $\frac{2}{2^{x+1} - 1} = 0$, що неможливо, отже $x \in \emptyset$.

9. Відомо, що x_1 - точка максимуму, x_2 - точка мінімуму функції $f(x) = 2x^3 - 9mx^2 + 12m^2x + 1$. Для якого значення m виконується рівність $x_1^2 = x_2^2$?

Розв'язання.

$$f'(x) = 6x^2 - 18mx + 12m^2 = 0 \Leftrightarrow x^2 - 3mx + 2m^2 = 0 \Rightarrow D = m^2 \Rightarrow x = \begin{bmatrix} 2m, \\ m \end{bmatrix}$$

Якщо $m > 0$, $x_1 = m$, $x_2 = 2m \Rightarrow m^2 = 2m \Rightarrow m = 2$

Якщо $m < 0$, $x_1 = 2m$, $x_2 = m \Rightarrow 4m^2 = m$ - рівність неможлива

Якщо $m = 0$, то функція $f(x)$ зростає та не має екстремумів.

Відповідь: $m = 2$.

10. Знайдіть всі дійсні значення x та y , для яких вираз

$A = 5 \cos(\sqrt{\pi^2 - |y|} \cos \frac{\pi x}{2})$ набуває найменшого значення?

Розв'язання.

Проаналізуємо вираз $\sqrt{\pi^2 - |y|} \cos \frac{\pi x}{2}$. Оскільки функція $\cos \frac{\pi x}{2}$ набуває значень від -1 до 1 : $-1 \leq \cos \frac{\pi x}{2} \leq 1$, а $0 \leq \sqrt{\pi^2 - |y|} \leq \pi$, то добуток

$\sqrt{\pi^2 - |y|} \cos \frac{\pi x}{2}$ змінюється від $-\pi$ до π :

$$-\pi \leq \sqrt{\pi^2 - |y|} \cos \frac{\pi x}{2} \leq \pi.$$

Причому крайні значення $\pm\pi$ досягаються, коли $y = 0$ і $\cos \frac{\pi x}{2} = \pm 1$. Тоді

найменше значення виразу $A = 5 \cos(\sqrt{\pi^2 - |y|} \cos \frac{\pi x}{2}) = -5$.

Розв'язками рівняння $\cos \frac{\pi x}{2} = \pm 1$ будуть

$$\begin{cases} \frac{\pi x}{2} = 2\pi n, & n \in Z \\ \frac{\pi x}{2} = \pi + 2\pi k, & k \in Z \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 4n, & n \in Z \\ x = 2 + 4k, & k \in Z \end{cases}$$

Відповідь: $y = 0$, $x = 4n$ $x = 2 + 4k$, $k, n \in Z$.